

VIẾT CHO NGƯỜI "ĐÃ CHẾT"

(Bài 4)

I.

*/ Thư gửi Uyên Thao.

CA. May 18/2017 at 8:58PM

"Đã bao giờ mình được là 'cố' chưa nhỉ?"

Thiệt tình, câu nói của một anh Bắc Kỳ (lại là Bắc Kỳ nhà văn!) thì luôn luôn vẫn là "tối nghĩa, khó hiểu" với cái bản chất "femme enfant" ngờ nghệch của TV.

Không biết trả lời sao cho đúng? Để nói sau vậy.

Bây giờ kể chuyện cho anh nghe. Những mẩu chuyện "đời xưa" và những mẩu chuyện "đời nay". Rồi sẽ cố gắng moi óc, sắp xếp thứ tự gọn gàng làm sao cho "cả anh lẫn TV đều hiểu" câu "chuyện chúng mình" kể từ khởi thủy năm nào (nhận lá thư anh gửi, mời hợp tác trên diễn đàn Tiếng Quê Hương) trở về sau.

Cố gắng thôi nghe... Có gì sơ sót, xin niệm tình tha thứ!

□

*/ Chuyện đời xưa:

Mẹ già sanh bốn cô con gái, Thu Vân, My Châu, Kiều My và Ngọc Huyền. Cô nào "đôi mắt cũng buồn và dại" như lời anh Vũ nhận xét; và cô nào "viết chữ cũng bay bướm phóng khoáng" như lời anh Ngọc khen ngợi. Nhưng (anh nào cũng bảo) "mắt dại nhất" và "chữ viết bay bướm" nhất là của Thu Vân; bằng chứng rằng anh Thế Phong sau khi nhận lá thư tay đầu tiên tôi gửi, đã phải làm tặng liền bốn câu thơ:

"Chữ nàng bay bướm quá

Số nàng số đào hoa

Cứ như lời thầy dạy

Nàng sẽ khổ đến già."

Mẹ rất đẹp, cái đẹp hiền hòa u uẩn; Cha là một *violoniste* tài hoa, thời tuổi trẻ thuộc dạng “*phong lưu xứ Huế*”; sau khi lập gia đình, là một trong vài giáo sư đầu tiên của trường Nhạc Sài Gòn, lúc ấy Trường đang còn tọa lạc trên đường Phạm Đăng Hưng, Dakao.

Mẹ mất chồng năm 31 tuổi. Cha chết vì ung thư phổi ở cái tuổi 43.

Ba cô em gái đài các khuê dạng giống Mẹ; còn tôi chính xác là “*một-bản-sao-tâm-hồn*” của Cha, suốt đời chỉ ham giang hồ bay nhảy, đọc sách và kéo *violon*.

***/ Chuyện đời nay:**

Một tối của năm 2003, Uyên Thao và Thanh Thương Hoàng đến tìm gặp tôi. Lúc ấy Kiều My, đang ở chung nhà.

Sau khi hai anh từ già, Kiều My nói ngay với Mẹ:

"Con không thể nghĩ là có lần anh Uyên Thao sẽ đến nhà mình như hôm nay."

Mẹ già hỏi, *tại sao nghĩ thế?*

Kiều My đáp:

"Tại anh này nổi tiếng!"

Mẹ già cười:

"Đã nhiều người nổi tiếng đi tìm chị con rồi. Ông nhạc sĩ Vũ Đức Nghiêm từng đến tìm hai lần mà không gặp, Mẹ phải ngồi tiếp."

Kiều My la lên:

"A! Cũng như cái lần còn ở Sài Gòn, ông Y Vân đến tìm, chị đi vắng, anh Trọng ở Tây Đức về, ra tiếp. Trở vào, anh kêu to với tụi con: “*Các em có biết ai vừa đến tìm chị Thu Vân không? Nhạc sĩ Y Vân!*”

Rồi Kiều My biện bạch:

"Nhưng anh Uyên Thao này *khác*. Anh là nhà văn nhà báo chứ không là nhạc sĩ. Khi còn đi học, tụi Gia Long bọn con rất hâm mộ anh, các bài viết dầy dặc sắc thép của anh đăng trên báo Đời được bọn con chuyền tay nhau đọc rất kỹ. Vậy mà lúc này nhìn anh ngồi im re trước mặt chị Thu Vân, con thấy lạ quá!"

Tôi bật cười vì từ ngữ “*im re*” của đứa em gái tâm thần rối loạn, đáp lời Kiều My:

"Tại Bé xem mấy ông này ghê gớm, chứ còn chị thì thấy họ cũng *bình thường* thôi! May cho cái anh Uyên Thao này là *được* chị tiếp, chứ từ xưa đến giờ, hễ ai càng nổi tiếng bao nhiêu thì chị càng *không muốn tiếp bấy nhiêu*."

Mẹ già gật đầu:

"Đúng, ở với chị, Mẹ xác nhận điều đó."

Kiều My cười, nói “kháy” với Mẹ:

"Thảo nào Mẹ chỉ thích ở với chị! Toàn người nổi tiếng đi tìm làm Mẹ cũng đâm hãnh diện. Mấy anh em khác đâu được như chị?"

II.

*/ **Chuyện đời xưa:**

Cô em thứ nhất tên My Châu, kém tôi 6 tuổi, học Trung Vương, nhu mì hiền hậu.

Cô thứ nhì (Kiều My, học Gia Long) có nét đẹp mặn mà, da ngâm ngâm, cá chất sâu sắc.

Hai cô này kết thành một “phe” đảng hoàng trật tự, luôn luôn đả kích tính cách bạt mạng phiêu bồng của tôi.

Chỉ cô út (Ngọc Huyền, cũng học Gia Long, ở nhà gọi là Tí, nhỏ hơn 9 tuổi) là đặc biệt thân và ngưỡng mộ chị.

Cao lớn, xinh đẹp, đàn piano rất hay (như Bé), được Mẹ và các anh chị cưng chiều nên tính khí Ngọc Huyền ngang tàng bướng bỉnh. Em hay bào chữa cho tôi những điều lỗi lầm với Mẹ; hơn nữa là bênh vực cái “đào hoa tính” trong phần số tôi.

Có lần nghe lỏm câu chuyện giữa hai cô nhỏ, Kiều My nói, điệu mai mỉa:

"Chị Thu Vân đi đến đâu là *gieo tình* đến đó! Tội nghiệp *mấy ảnh!*"

Ngọc Huyền “quật” lại liền:

"Sao lại tội nghiệp *mấy ảnh*? Phải nói là tội nghiệp chị Thu Vân chứ! Ví dụ như cái đêm Ba Mươi Tết vừa qua, cả nhà không chờ đợi thì thấy chị xuất hiện bất ngờ từ chuyến bay cuối Nha Trang-Sàigòn với các *valises* nặng chịch, theo sau là một anh chàng đẹp trai cao lớn. Tưởng bỏ của chị vác về, nào dè chỉ là một anh chàng lạ hoắc gặp tình cờ trên sân bay, làm quen với chị; rồi khi thấy bộ mặt ông *cyclo* máy có vẻ cô hồn, bèn tự ý xin chạy theo bằng honda để hộ tống chị về đến tận nhà. Như vậy là tại ai? Chị Thu Vân đâu có quyến rũ anh chàng nọ? Chính miệng anh chàng về sau kể lại điều này cho tụi mình nghe mà?"

Rồi bật lên tiếng “xì” nho nhỏ:

"Phiền phức cho chị Thu Vân thì có!"

(Đầu năm 1981, Mẹ cho em đi vượt biên bằng đường biển, sau đó mất tích luôn.)

*

* *

Mà, đúng là tôi “đào hoa” thật! Từ 15, 17 tuổi đã có “*trai theo*”! (Phải phân biệt rằng “*trai theo*” chứ mình không có “*theo trai*”.) Lạ điều rằng không hiểu sao mà đàn ông họ dễ “mê” tôi quá! Nghe một bản đàn cũng mê! Nhắc cho cái ghế ngồi cũng mê! Đưa điều thuốc lá hút giùm, cũng mê! Trò chuyện vui vẻ cũng “bị mê!”

*/ **Hai chuyện thú vị:**

*/ *Thời 1973 ở Dalat, có cô bạn làm chủ một quán café, một buổi thứ Bảy mời tôi đến kéo violon.*

Khi tôi tới thì các bàn đều đã kín khách, đa số là các ông sĩ quan Võ Bị hay Chiến Tranh Chính Trị. Thấy nơi cái bàn ngay cửa ra vào, lạnh, một anh mang lon Đại Úy ngồi đơn lẻ, tôi xin ghé ngồi chung. Anh ta vui vẻ nhận lời.

Ngồi chung nhưng chẳng có chuyện gì để nói, chỉ chờ đến phiên mình lên sân khấu. Chừng vừa đốt điếu thuốc, chỉ kịp hút một hơi đã nghe tiếng giới thiệu tên mình. Tiếc điếu thuốc mới châm, không nỡ dụi, bèn đưa đại cho anh kia nhờ hút.

Thế là một “mối tình câm” tức thì được áp ủ. Đi uống café với nhau vài bận rồi thôi, đường ai nấy bước.

Nhiều năm trôi qua, sau 1975, anh ta đi học tập về, đến nhà tìm, trò chuyện, mới vỡ lẽ rằng anh ta bị “bé cái làm” tương tôi “có tình” với ảnh. Cuối cùng anh ta nói: “Cũng cảm ơn Thu Vân; nhờ điếu-thuốc-lá-tương-là-cái-tình mà tôi mới lướt suốt được những năm tháng tù đầy đã qua.”

Anh này dân Huế, điển trai, nhỏ nhẹ, nhưng sao hơi bị “tối dạ”!

***/ Chuyện thứ hai:**

Thời gian lưu diễn Cải Lương, một lần hát rạp Thủ Đô trong Chợ Lớn, chú Paul xét vé đến nói nhỏ với anh trưởng ban Tân Nhạc, xin kê nhờ cái ghế nơi giàn Tân Nhạc cho một người quen chú ngồi. Anh trưởng ban bằng lòng.

Cái ghế được kê cạnh chỗ tôi.

Một anh chàng da đen thui, vẻ rụt rè quê kệch, được giới thiệu tên Cẩm Sinh, chủ ghe đánh cá, ngồi vào đó.

Tôi quay qua cười với anh chàng.

Vậy là từ đó, đêm nào Cẩm Sinh cũng đến nghe hát, và một bàn tiệc dài phía ngoài rạp luôn luôn được bày sẵn, không phải cho các chú soát vé, mà là cho tôi và các anh tổ Tân Nhạc ra nhậu mỗi khi vở hát đổi màn.

(Thời 1975-1978, các ông đánh cá toàn xài tiền bằng vàng lá.)

Lại có lần anh ta nhờ chú Paul nài nỉ tôi nhận lời ra Bà Rịa dự lễ cúng đình (đem theo cả San, lúc ấy 4 tuổi).

Chú Paul bảo:

“Mỗi năm dân vùng biển cúng đình một lần, đàn ca xướng hát suốt trong ba ngày, vui lắm, Thu Vân cũng nên đi dự một lần cho biết”

Thế là ham vui, xin đoàn hát cho nghỉ bốn ngày, lấy cơ bệnh, theo Cẩm Sinh và chú Paul ra Bà Rịa.

Quả là vui thật, suốt ngày đi khắp làng, thấy chỗ nào cũng ăn nhậu, đàn ca, bài bạc... từ sáng sớm kéo dài đến tận khuya. Trên đường làng, thấy nhiều khuôn mặt “có vẻ Sài Gòn”. Hỏi, thì Cẩm Sinh chỉ ừ ào cho qua chuyện: “Thì cũng giống như Thu Vân là dân Sài Gòn vậy mà!”

Qua đêm thứ ba cũng là đêm cuối của lễ cúng đình, mới 8 giờ tối, mệt quá, tôi và San đã chui vào giường khách sạn, định nghỉ ngơi để mai về Sài Gòn sớm cho kịp xuất hát buổi tối. Vậy mà Cẩm Sinh và chú Paul đến gõ cửa, bảo ra uống tiếp ngoài bến Cảng.

Từ chối hoài không được đành phải vực San dậy, đi theo hai người.

Lúc ấy khoảng 11 giờ khuya.

Trên bến Cảng, trời tối mịt, rượu được bày ra.

Thường ngày nơi Cẩm Sinh thấy chỉ là im lặng. Bây giờ mới phô bày ý định trong việc cố nài nỉ tôi đi dự lễ cúng đình. Anh đã nhân ba ngày làng xóm rộn ràng mà đưa khách Sài Gòn xuống, trà trộn trong dân, công an không lưu ý.

Và Cẩm Sinh nói thẳng:

"Bấy lâu vẫn nghe Thu Vân tâm sự nỗi ao ước vượt biên. Bây giờ cơ hội đã đến. Anh là tài công lái chiếc ghe taxi, đưa khách Sài Gòn ra ghe lớn. Chừng nửa giờ nữa ghe taxi rời bến, trên ghe lớn, anh đã sắp xếp hai chỗ cho Thu Vân và San. Sẽ có người tiếp tục anh mà lo cho hai mẹ con."

Thấy tôi im lặng hồi lâu, Cẩm Sinh giục:

"Em phải nghĩ mau, tới giờ khởi hành rồi. Em không cần mang theo gì cả, chỉ cần xuống ghe taxi mà đi ngay thôi."

Tâm tư rúng động, tôi chỉ nghĩ đến cô em gái út, tiếc thắm sao cô ấy không có mặt lúc này. Ba ngày, trước khi đi Bà Rịa, tôi không gặp Tí.

Cẩm Sinh biết là tôi không muốn đi, thở dài:

"Thôi, Thu Vân quyết định thế nào là tùy em. Chú Paul sẽ đưa em về ngủ, đợi khoảng 5 giờ sáng anh từ biển quay lại, sẽ đưa hai mẹ con đáp xe đò về Sài Gòn."

Đó là **lần thứ hai** tôi đã từ chối lời offer vượt biên của một "cái đuôi" tình cảm. (Lần kia, mai một hứng thú sẽ kể). Có lẽ số mình phải đi ngoại quốc bằng phương tiện máy bay?! Trong lá số tử vi có *Mã Khốc Khách* chiếu cung Di!

Vậy đó, cái số đào hoa đâu phải là điều đáng thú vị. Nhiều khi khổ muốn chết vì cứ phải bị hiểu lầm.

Sự hiểu lầm như có lần

Trong quán rượu, nhìn tôi dăm dăm, Nguyễn bày tỏ:

"Người nào không hiểu Mẫn, nghe Mẫn nói chuyện mà nhìn vào mắt và môi Mẫn, họ dám có ý nghĩ lệch lạc lắm."

Tôi mỉm cười. Nguyễn tiếp:

"Bây giờ thì Nguyễn tin rằng **bất cứ người đàn ông nào cũng đều có thể yêu Mẫn nồng nàn được!**"

Tôi lại mỉm cười lần nữa, nhưng tiếp lời chàng:

"Nguyễn phải sửa câu nói thế này mới đúng: **"Yêu Mẫn nồng nàn được qua cái hiện tượng của Mẫn NẾU Mẫn muốn."**

Vậy thì, bốn câu thơ của anh Thế Phong cũng phải đổi thể này mới đúng:

*“Chỉ nàng bay bướm quá
Số nàng số đào hoa
Cứ như lời thầy dạy
Nàng PHẢI SỢ đến già!”*

□

*Trần Thị Bông Giấy
(Bài viết xong tại San Jose, May 6/2017 11:55 PM.)*

[]